EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

14. juuli 2005 *

Kohtuasjas C-135/03,

mille esemeks on EÜ artikli 226 alusel 26. märtsil 2003 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: G. Berscheid, B. Doherty, F. Jimeno Fernandez ja S. Pardo Quintillán, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindajad: N. Díaz Abad ja E. Braquehais Conesa,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann (ettekandja), kohtunikud K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ja E. Levits,

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. märtsi 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 17. märtsi 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik:

— kasutas nimetust „bio" — kas iseseisvana või sõnaühendis teiste nimetustega — oma siseriiklikus õiguses ja tavakasutuses toodete puhul, mis ei ole saadud mahepõllundusmeetodil, rikkudes sellega nõukogu 24. juuni 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllundustootmise ning põllumajandustoodete ja toiduainete puhul sellele viitavate märgiste kohta

(EÜT L 198, lk 1), muudetud nõukogu 22. juuni 1995. aasta määrusega (EÜ) nr 1935/95 (EÜT L 186, lk 1; ELT eriväljaanne15/03, lk 7) ja, et määrus käsitleb ka täiendamaks seda loomakasvatustoodangut, nõukogu 19. juuli 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1804/1999 (EÜT L 222, lk 1; ELT eriväljaanne 15/04, lk 297; edaspidi „määrus nr 2092/91"), artiklit 2 koostoimes artikliga 5;

— jättis vastu võtmata vajalikud meetmed kõnealuse nimetuse väära kasutamise takistamiseks, rikkudes sellega määruse nr 2092/91 artiklit 2 koostoimes artikliga 10a;

— jättis vastu võtmata vajalikud meetmed, et vältida tarbijatel toiduainete tootmis- või valmistamisviisist väära ettekujutuse tekkimist, rikkudes sellega nimetatud määruse artiklit 2 koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 109, lk 29; ELT eriväljaanne 15/05, lk 75) artikli 2 lõike 1 punkti a alapunktiga i; ja

— jätkas nimetuse „bio" — kas iseseisvana või sõnaühendis teiste nimetustega — kasutamist Navarra autonoomses piirkonnas asjaomaste sätete vastaselt tavapäraselt ja pidevalt piimatoodete puhul, kuigi need ei ole saadud mahepõllundusmeetodil,

siis on Hispaania Kuningriik rikkunud kõnealusest määrusest ja direktiivist ning eriti nende õigusaktide eelnimetatud sätetest tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

2 Määrusega nr 2092/91 kehtestati mahepõllundusmeetodil saadud toodete ühenduse tootmis-, märgistamis- ja kontrollieeskirjad. Nagu nähtub ka viiendast põhjendusest, on selle määruse eesmärk tagada ausad konkurentsitingimused selliste märgistega toodete tootjate vahel, tagada selgus erinevate tootmisetappide vahel ning suurendada kõnealuste toodete usaldusväärsust tarbija silmis.

3 Määruse artikkel 2 näeb ette:

— „Käesolevas määruses peetakse toodet mahepõllundusmeetodile viitava märgistusega tooteks juhul, kui märgistamisel, reklaamimisel ja äridokumentides kasutatakse selliste toodete, nende koostisosade või söödatooraine märgistamisel igas liikmesriigis kasutuselolevat märgistust, mis teatab ostjale, et kõnealune toode, selle koostisosad või söödatooraine on valmistatud vastavalt artiklis 6 ettenähtud tootmiseeskirjadele, ning eelkõige sellisel juhul, kui kasutatakse järgmisi nimetusi või nende tavalist tuletist (bio-, öko- jne) või lühendit, kui nendega ei tähistata toidu- või söödaaines sisalduvaid põllumajandustooteid või kui nendel selgesti puudub seos tootmismeetodiga:

— hispaania keeles: ecológico,

— taani keeles: økologisk,

— saksa keeles: ökologisch, biologisch,

— kreeka keeles: βιολογικό,

— inglise keeles: organic,

— prantsuse keeles: biologique,

— itaalia keeles: biologico,

— hollandi keeles: biologisch,

— portugali keeles: biológico,

— soome keeles: luonnonmukainen,

— rootsi keeles: ekologisk."

4 Sama määruse artikkel 5 sätestab:

„1. Artikli 1 lõike 1 punktis a nimetatud toote märgistamisel ja reklaamimisel võib viidata mahepõllundusmeetodile ainult juhul, kui:

a) märgised väljendavad selgesti seost põllumajandusliku tootmismeetodiga;

b) toode on valmistatud vastavalt artiklis 6 ette nähtud eeskirjadele või imporditud kolmandast riigist artiklis 11 sätestatud korras;

c) toote on valmistanud või importinud ettevõtja, kelle suhtes kehtivad artiklites 8 ja 9 ettenähtud kontrollimeetmed;

[...]".

5 Määruse nr 2092/91 artikkel 10a kehtestab:

„1. Kui liikmesriik avastab teisest liikmesriigist pärit ning artiklis 2 ja/või V lisas nimetatud märgiseid kandva toote puhul käesoleva määruse rakendamisega seotud eeskirjade eiramisi või rikkumisi, siis teatab ta sellest kontrolliva ametiasutuse määranud või eraõiguslikule kontrolliasutusele tegevusloa andnud liikmesriigile ning komisjonile.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tõkestamaks artiklis 2 ja/või V lisas nimetatud märgiste kuritahtlikku kasutamist."

6 Samas näeb toiduaineid tervikuna käsitleva direktiivi 2000/13 artikli 2 lõige 1 ette:

„1. Märgistus ja selle meetodid ei tohi:

a) olla ostjat olulisel määral eksitavad, eelkõige:

i) seoses toidu selliste iseloomulike tunnustega nagu toidu olemus, määratletus, omadused, koostis, kogus, säilivus, päritolu- või lähteriik, valmistus- või tootmismeetod;

[...]".

Siseriiklikud õigusnormid

7 22. oktoobri 1993. aasta kuninga dekreedi nr 1852/1993 mahepõllundusliku tootmise ning selle tähistamise kohta põllumajandustoodetel ja toiduainetel (BOE nr 283, 26.11.1993, lk 33528) artikli 3 lõige 1 sätestas esialgu:

„Määruse (EMÜ) nr 2092/91 artikli 2 kohaselt peetakse toodet mahepõllundusmeetodile viitava märgistusega tooteks juhul, kui selle märgistamisel, reklaamimisel ja äridokumentides kasutatakse selle, toote või selle koostisosade märgistamisel nimetust „ecológico".

Lisaks autonoomsetes piirkondades kohaldatavale erimärgistusele on võimalik kasutada ka märgistusi „obtenido sin el empleo de productos químicos de síntese", „biológico", „orgánico", „biodinámico" ja nende vastavaid liitsõnu ning tähiseid „eco" ja „bio", kas üksikult või koos toote nimetuse, koostisosadega või kaubamärgiga."

8 Seda dekreeti muudeti kuninga 11. mai 2001. aasta dekreediga nr 506/2001 (BOE nr 126, 26.5.2001, lk 18609). Pärast muutmist näeb dekreedi artikli 3 lõige 1 ette:

„Määruse (EÜ) nr 2092/91, muudetud määrusega (EÜ) nr 1804/1999, artikli 2 kohaselt peetakse toodet alati mahepõllundusmeetodile viitava märgistusega tooteks juhul, kui toode, selle koostisosad või söödatooraine on märgistamisel, reklaamimisel või äridokumentides tähistatud nimetusega „ecológico" või selle tuletisega „eco", kas üksikult või koos toote nimetusega, koostisosadega või kaubamärgiga."

9 Nimetatud dekreedi põhjenduste kolmanda ja viienda lõigu kohaselt oli muudatus vajalik selleks, et vältida ebaselgust seoses nimetustega, mida ühenduse õigusnormide kohaselt kasutatakse vaid mahepõllundustootmisel, ja sellest tuleneda võivat tarbijate eksitamist, võttes arvesse Hispaania toiduainete valdkonna tegelikku olukorda, kus nimetuse „bio" kasutamine on levinud nende toiduainete tähistamisel, millel on teatud mahepõllundustootmisele mitteomased tunnused.

10 Peale selle, mis puudutab Navarra autonoomset piirkonda, siis näeb 20. detsembri 1999. aasta piirkondliku dekreedi nr 617/1999 (BO de Navarre nr 4, 10.1.2000) artikkel 2 ette, et toodet peetakse mahepõllundusmeetodile viitava märgistusega tooteks juhul, kui see on tähistatud nimetusega „ecológico", „obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis", „biológico", „orgánico", „biodinámico" või lühenditega „eco" ja „bio".

11 12. juuni 2000. aasta piirkondlik dekreet nr 212/2000 (BO de Navarre nr 83, 10.7.2000) lisas piirkondliku dekreedi nr 617/1999 artiklile 1 järgmise lõigu:

„Käesolev määrus ei kohaldu piimatoodetele, mille puhul tavapäraselt ja pidevalt kasutatakse nimetust „bio", kuigi neil ei ole mingit seost mahepõllundusmeetodiga."

12 Selle piirkondliku dekreedi põhjenduste kohaselt arvestatakse nimetatud muudatusega Navarra piirkonna tegelikku olukorda, kus piimatoodete märgistamisel kasutatav nimetus „bio" ei vasta tavaliselt mahepõllundustootmise mõistele ega meetodile.

Kohtueelne menetlus

13 Kuninga dekreedi nr 506/2001 ettevalmistamise käigus sai komisjon mitmeid kaebusi, milles osutati kõnealusele seadusemuudatusele, mis oli määruses nr 2092/91 kehtestatud normidega vastuolus. Kuna kuninga dekreet võeti vastu vaatamata sellele, et komisjoni talitused olid Hispaania ametiasutustega ühenduses, algatas komisjon EÜ artikli 226 esimeses lõigus ette nähtud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluse.

14 Olles andnud Hispaania Kuningriigile võimaluse esitada oma seisukoht, esitas komisjon 24. aprillil 2002 sellele liikmesriigile põhjendatud arvamuse, kutsudes seda liikmesriiki võtma arvamuse järgimiseks vajalikke meetmeid kahe kuu jooksul arvamuse teatavaks tegemisest. Kuna Hispaania valitsus sellele arvamusele ei vastanud, otsustas komisjon esitada käesoleva hagi.

Hagi

Poolte argumendid

15 Komisjoni väitel kuninga dekreet nr 506/2001, mille kohaselt võib mahepõllundusmeetodi puhul kasutada ainult nimetust „ecológico" ja selle tuletist „eco" ning millega seetõttu lubatakse nimetuse „bio" kasutamist selliste toodete puhul, mis ei ole saadud mahepõllundusmeetodil, rikub määruse nr 2092/91 artikleid 2, 5 ja 10a. Kõnealuse määruse artikkel 2 keelab selgelt mahepõllundusmeetodit tähistavate nimetuste tuletiste kasutamise muul meetodil saadud toodete puhul. Nimetust „bio" mainitakse selles artiklis sõnaselgelt ühe sellise tuletisena. Komisjoni arvates ei mõjuta sellist tõlgendust asjaolu, et kõnealuses artiklis erinevates keeltes loetletud nimetuste hulgas esineb hispaania keele puhul ainult nimetus „ecológico". Selles loetelus, millele eelneb väljend „eelkõige", on vaid näited ning see loetelu ei ole ammendav.

16 Määruse nr 2092/91 artikli 2 sisu ja eesmärk kinnitavad kõnealust tõlgendust. Tegelikult ei ole ühisturul võimalik, et nimetus „bio" oleks teatud liikmesriikides kaitstud ja teistes mitte.

17 Lisaks, Hispaania territooriumil kehtivate tavade kohaselt ja vastupidiselt Hispaania valitsuse väidetele käsitlevad tarbijad nimetusi „ecológico" ja „biológico" samaväärsetena. Seda väidet toetab ka kuninga dekreedi nr 1852/1993 varasem redaktsioon, mis nägi ette võimaluse kasutada mahepõllundusmeetodil saadud toodete eristamiseks vahet tegemata esiteks, kas nimetusi „biológico" ja „bio" või teiseks nimetusi „ecológico" ja „eco". Nii on see ka Navarra autonoomse piirkonna territooriumil kehtivate õigusaktide kohaselt.

18 Konkreetsetest näidetest selgub, et nimetused „ecológico" ja „biológico" on Hispaanias sageli identsena kasutusel. Paljudel märgist „biológicos" kandvate toodete pakenditel on viited nende tootmisele mahepõllundusmeetodil. Hispaania ajakirjandus kasutab samuti neid kahte nimetust identsetena.

19 Komisjoni talitustele esitati kaebusi selle kohta, et Hispaanias kasutatakse nimetust „bio" ebaseaduslikult ja vääralt. Kirjeldatud olukorras peavad liikmesriigid vastavalt määruse nr 2092/91 artikli 10a lõikele 2 võtma vajalikud meetmed sellise tegevuse tõkestamiseks. Kuna Hispaania valitsus on jätnud need meetmed võtmata, on tegemist ka kõnealuse sätte rikkumisega.

20 Et Hispaania ametiasutused sallisid nimetuse „bio" väärkasutamist, tuleb komisjoni väitel tunnistada, et kõnealused ametiasutused on rikkunud direktiivi 2000/13 artikli 2 lõike 1 punkti a alapunkti i. Muul kui mahepõllundusmeetodil saadud toodete turustamise lubamine märgistega „biológico" või „bio" võib tarbijaid eksitada seoses kõnealuste toiduainete valmistus- või tootmismeetodiga, kuna mahepõllundusmeetodil saadud tooteid müüakse tavaliselt märkimisväärselt kõrgema hinnaga.

21 Täpsemalt Navarra autonoomses piirkonnas kehtivate õigusnormidega seoses väidab komisjon, et nimetuste „biológico" ja „bio" kasutamine on seal õigustatult jäetud mahepõllundusmeetodil saadud toodete jaoks. Ometi on piimatoodete osas ette nähtud erand ebaõige.

22 Hispaania valitsus eitab väidetud liikmesriigi kohustuste rikkumist. Hispaania Kuningriik palub jätta komisjoni hagi rahuldamata ning mõista kohtukulud välja komisjonilt. Tema arvates tuleneb selgelt määruse nr 2092/91 artikli 2 käesolevas asjas kohalduvast sõnastusest, et mahepõllundusmeetodi tähistamiseks tuleb viidata neile keelelistele tähistele, mis sisalduvad kõnealuses artiklis esitatud loetelus. Hispaania keele osas on selles loetelus täpsemalt mainitud nimetus „ecológico", aga mitte nimetusi „biológico" või „bio". Põllumajandustootjad võivad seega Hispaanias vabalt kasutada nimetusi „biológico" või „bio" selliste toodete puhul, mis ei ole saadud mahepõllundusmeetodil, ilma et sellist kasutamist saaks käsitleda ebaseadusliku või eksitavana.

23 Hispaania valitsus väidab, et kuna ühenduse tasandil ei ole kõnealuseid tähiseid ühtlustatud, tuleb liikmesriikide õigusnormide vaheliste erinevustega leppida. Kui määruse nr 2092/91 autorid oleksid soovinud, et mahepõllundusmeetodil saadud toodete tähistamise suhtes kehtiksid kõikides liikmesriikides ühtsed reeglid, oleksid nad pidanud sätestama, et igas liikmesriigis kasutatakse sama nimetust, tõlgituna erinevatesse ühenduse keeltesse. Kõnealune loetelu osutab siiski sellele, et seda ei soovitud.

24 Hispaania tarbijate meelest ei osuta nimetus „bio", mis Hispaanias on palju vähem tuntud kui teistes liikmesriikides, mahepõllundusmeetodile, vaid seondub pigem toodetega, mis on üldiselt tervislikud ja tervisele kasulikud. Madridis 1999. aastal läbi viidud arvamusuuringust selgub, et ainult 3% küsitletutest seostas nimetust

„bio" mahepõllundusmeetodiga, samas kui 86% seostas seda vaid piimatoodete, peamiselt jogurtiga. Selle nimetuse kasutamist Hispaanias ei saa niisiis käsitleda viitena mahepõllundusmeetodile.

25 Hispaania valitsus lükkab seega ümber väited, nagu oleks rikutud määruse nr 2092/91 artikleid 2, 5 ja 10a ning direktiivi 2000/91 artiklit 2. Kuna arvamusuuringust ilmnes, et valdav enamus Hispaania tarbijaid ei seosta nimetust „bio" mahepõllundusmeetodiga, ei saa vaidlusalune käitumine neid ka eksitada.

26 Komisjon leiab, et nimetatud uuring ei ole objektiivne, usaldusväärne ega asjakohane. Ta väidab, et kuna asjaomases sektoris areneb teatud mõistete tähendus väga kiiresti edasi, siis aastal 1999 tehtud uuring on 2002. aastal esitades täiesti väärtusetu. Samuti oli kõnealuse arvamusuuringu raames küsitletute arv väga väike ning seal esitatud küsimuste ja kasutatud meetodite tõttu ei saa mingit lõplikku otsust teha.

27 Kohtuistungil osutas Hispaania valitsus vastusena ühele Euroopa Kohtu poolt esitatud küsimusele, et enamikul autonoomsetest piirkondadest on piirkondlikud õigusnormid, mis on identsed Navarra autonoomses piirkonnas kehtivate õigusnormidega, milles lubatakse mahepõllundustoodete tähistamisel „ecológico" ja „eco" kõrval vahet tegemata kasutada mitmeid teisi nimetusi, mille hulgas on tihti ka nimetused „biológico" ja „bio".

28 Kohtuistungil osutasid pooled ka võimalikule mõjule, mida kohtulahendi suhtes omab määruse nr 2092/91 redaktsioon, mida on muudetud nõukogu 24. veebruari

2004. aasta määrusega (EÜ) nr 392/2004 (ELT L 65, lk 1; ELT eriväljaanne 15/08, lk 189) ning aktiga Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (ELT 2003, L 236, lk 346).

29 Tegelikult lisas määrus nr 392/2004 määruse nr 2092/91 artiklile 2 märke, mille kohaselt selles artiklis erinevates keeltes loetletud nimetusi „kasutatakse [...] kogu ühenduses ja kõigis ühenduse keeltes kui mahepõllundusmeetodile viitavaid" [mitteametlik tõlge]. Kõnealuse artikli 2 selline versioon on nimelt eelotsuse küsimuse esemeks tänase kuupäevaga otsuse tegemisel kohtuasjas C-107/04: Comité Andaluz de Agricultura Ecológica, EKL 2005, lk I-7137.

30 Kui komisjoni väitel on määruse nr 2092/91 artikli 2 nimetatud muudatusel ainult see tähtsus, et seal kinnitatakse nimetatud sätte eelmise sõnastuse ebaselgust, siis Hispaania valitsuse arvates on tegemist sisulise muudatusega, mis aga ei puuduta käesolevat liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi.

Euroopa Kohtu hinnang

31 Esiteks tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liikmesriigi kohustuste rikkumise esinemist hinnata olukorras, milles liikmesriik oli

põhjendatud arvamuses määratud tähtaja saabumisel (vt eelkõige 16. jaanuari 2003. aasta kohtuotsus C-63/02: komisjon *v.* Ühendkuningriik, EKL 2003, lk I-821, punkt 11, ja 14. aprilli 2005. aasta kohtuotsus C-341/02: komisjon *v.* Saksamaa; EKL 2005, lk I-2733, punkt 33). Pärast seda toimunud muudatusi ei saa Euroopa Kohus arvesse võtta (vt eelkõige 18. novembri 2004. aasta kohtuotsus C-482/03: komisjon *v.* Iirimaa, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 11).

32 Komisjon andis 24. aprillil 2002 põhjendatud arvamuse ja kuna Hispaania Kuningriigile määrati kahekuuline tähtaeg, tuleb väidetud liikmesriigi kohustuste rikkumist hinnata määruse nr 2092/91 alusel, mitte kõnealuse määruse muudetud redaktsiooni alusel, mis tuleneb määrusest nr 392/2004.

33 Määruse nr 2092/91 artikkel 2 viitab seoses mahepõllundusmeetodil saadud toodete märgistamise, reklaamimise ja äridokumentides kasutamisega „igas liikmesriigis kasutusel olevale märgistusele, mis teatab ostjale, et kõnealune toode [...] on valmistatud vastavalt [...] ette nähtud [mahepõllunduse] tootmiseeskirjadele" ja „eelkõige nimetustele [...] või nende tavalistele tuletistele", mis sisalduvad loetelus, kuhu on koondatud käsitletaval perioodil ühenduse üheteistkümne ametliku keele jaoks üks või kaks väljendit. Viie keele puhul üheteistkümnest on selles loetelus vaid üks väljend, mis vastab prantsuskeelsele nimetusele „biologique". Kolme muu keele puhul on nimetatud vaid üks väljend, mis vastab prantsuskeelsele nimetusele „écologique". Saksa keele puhul ei eristata nendele kahele nimetusele vastavat kahte väljendit ja kahe ülejäänud keele puhul on nimetatud muu väljend.

34 Loetelu, millele eelneb mõiste „eelkõige", ei ole mingil viisil ammendav. Järelikult võivad liikmesriigid oma territooriumil kehtiva kasutuse muutumise korral võtta

siseriiklikes õigusnormides mahepõllundusmeetodi tähistamiseks kasutusele muid väljendeid kui need, mis sisalduvad kõnealuses loetelus.

35 Käesolevas liikmesriigi kohustuste rikkumise asjas kohalduva redaktsiooni kohaselt on määruse nr 2092/91 artikli 2 sõnastus selles osas täiesti selge. Kuna Hispaania keele puhul on selles artiklis sisalduvas loetelus vaid üks väljend „ecológico", mis hõlmab tuletise „eco", ei saa Hispaania valitsusele ette heita, et ta ei keelanud tootjatel, kelle tooted ei ole saadud mahepõllundusmeetodil, kasutada teisi väljendeid, nagu käesolevas asjas nimetused „biológico" või „bio".

36 Vastupidiselt komisjoni väidetele ei tulene ka kõnealuse artikli 2 sõnastusest, et tuletis „bio" peaks seetõttu, et seda mainitakse kõnealuses artiklis kui tavalist tuletist, olema eriliselt kaitstud kõikides liikmesriikides ja kõigis keeltes, sealhulgas nendes, mille suhtes samas artiklis sisalduvas loetelus mainitakse tähiseid, mis ei vasta prantsuskeelsele väljendile „biologique". Nagu eespool tõdeti, mainiti käesolevas asjas tähtsust omaval ajal selliseid nimetusi viieteistkümnest liikmesriigist viie puhul. Tegelikult ei saa määruse nr 2092/91 artiklis 2 tehtud viide tuletistele „bio", „éco" jne olla üksnes nimetuse „bio" erikohtlemist õigustav.

37 Kuigi neid tooteid puudutavate tähiste ühtlustamine võib tunduda soovitav, arvestades seda, et mahepõllundusmeetodil saadud toodete tähtsus ühenduse kaubaturul kasvab, on sellisele vajadusele reageerimine ühenduse seadusandja kohustus. Määruse nr 2092/91 artikli 2 muutmine määrusega nr 392/2004 annab tunnistust sellisest arengust. Nagu tuleneb ka eespool viidatud kohtuotsusest Comité Andaluz de Agricultura Ecológica, tuleb kõnealuse artikli 2 muudetud versiooni tõlgendada tegelikult nii, et seal esitatud väljendid peavad olema kaitstud kõigis ühenduse ametlikes keeltes.

38 Nimetatud muudatus ei mõjuta siiski eelnevat õiguslikku olukorda, mille alusel käesolevat liikmesriigi kohustuse rikkumise hagi hinnatakse. Tegelikult annab määruse nr 2092/91 artikli 2 uue redaktsiooni vastuvõtmine põhjust oletada, et seadusandja tahe oli seda artiklit muuta, mitte jätta see muutmata. Kui ta oleks seda soovinud, ei oleks kõnealust seadusemuudatust olnud tarvis teha.

39 Lõpuks tuleb tunnistada, et komisjon ei saa pidada Hispaania Kuningriigi kohustuseks sätestada seda, et nimetuse „ecológico" ja selle tuletise „eco" kõrval tuleks ka nimetust „bio" kasutada mahepõllundustoode puhul, kuna komisjoni arvates on seda nimetust Hispaanias kasutatud viisil, mis on hispaania tarbijates kujundanud arvamuse sellest kui viitest mahepõllundusmeetodile.

40 Nagu ka komisjon on leidnud, on tõsi, et siseriiklikud õigusnormid enne kuninga dekreediga nr 506/2001 tehtud muudatusi ning Navarra autonoomse piirkonna õiguslik olukord annavad siinkohal olulise suunise. Sama kehtib selle teabe osas, mida Hispaania Kuningriik esitas kohtuistungil vastuseks Euroopa Kohtu küsimusele ja mille kohaselt kasutatakse väga paljudes muudes regioonides mahepõllundustoodete puhul ainult nimetusi „biológico" või „bio". Lisaks tuleb tõdeda, et komisjoni esitatud kahtlused Hispaania Kuningriigi osundatud arvamusuuringu kohta ei ole esmapilgul samuti täiesti asjakohatud.

41 Siiski tuleb meelde tuletada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab komisjon liikmesriigi kohustuste rikkumise vaidlustes tõendama väidetavat rikkumist. Oletustele tuginemise asemel peab ta Euroopa Kohtule esitama kohustuste rikkumise tuvastamiseks vajalikud tõendid, et viimane saaks tuvastada liikmesriigi kohustuste rikkumise esinemist (vt eelkõige 29. aprilli 2004. aasta kohtuotsused C-194/01: komisjon *v.* Austria, EKL 2004, lk I-4579, punkt 34, ja eespool viidatud kohtuotsus komisjon *v.* Saksamaa, punkt 35). Käesolevas asjas ei ole komisjon

nimetuste „biológico" ja „bio" Hispaania turul teatud kasutusega seotud eespool nimetatud teabe esitamise kõrval osutanud, et need nimetused annaksid nendel kaubaturgudel Hispaania ostjatele üldise arusaamise, et tegemist on mahepõllundusmeetodil saadud toodetega. Kuigi komisjoni tõstatatud kahtlused Hispaania valitsuse poolt läbi viidud arvamusuuringu kohta ei ole asjakohatud, ei ole komisjon tõendanud, et põhjendatud arvamuses määratud tähtaja möödumisel oli Hispaanias mahepõllundustoodete tähistamiseks nimetuste „biológico" või „bio" kasutamine sel määral levinud, et Hispaania tarbijad oleks seda nimetust seostanud mahepõllundusmeetodiga. Komisjon ei ole seega suutnud ümber lükata kuninga dekreedi nr 506/2001 põhjendustes sisalduvat kinnitust, mille kohaselt selle dekreedi vastuvõtmisel võetakse Hispaanias nimetus „bio" kasutusele üldiselt selliste toiduainete tähistamiseks, mille teatud iseloomulikel omadustel ei ole seost mahepõllundusmeetodiga.

42 Kuna siinkohal ei saa väita, et määruse nr 2092/91 artikli 2 käesolevas asjas kohaldatavast redaktsioonist tulenevaid kohustusi oleks rikutud, ei saa pidada tõendatuks ka nimetatud määruse artiklite 5 ja 10a ning direktiivi 2000/13 artikli 2 lõike 1 punkti a alapunkti i rikkumist, mis on seotud käesoleva liikmesriigi kohustuste rikkumisega.

43 Mis puudutab komisjon väidet, et liikmesriigi kohustusi ei ole täidetud, kuna Navarra autonoomses piirkonnas on rikutud nimetuse „bio" kasutamist, siis selles osas tuleb vaid sedastada, et põhjendused, mida Euroopa Kohus on esitanud kuninga dekreedi nr 506/2001 kohta, kehtivad ka Navarra autonoomses piirkonnas kohaldatavate piirkondlike õigusnormide suhtes. Järelikult ei saa ka selles osas liikmesriigi kohustuste rikkumist kinnitada.

44 Nendest põhjendustest lähtuvalt tuleb jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

45 Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Hispaania Kuningriik on komisjonilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Ühenduste Komisjonilt.

Allkirjad